

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Juridik
Titulli i lëndës:	Gjyqësia kushtetuese
Niveli:	BA
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	III
Numri i orëve në javë:	2 orë
Vlera në kredi – ECTS:	
Koha / lokacioni:	Prishtinë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Asoc. Visar Morina
Detajet kontaktuese:	visar.morina@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p><i>Studentët do të analizojnë konceptet themelore të drejtësisë kushtetuese dhe të sistemeve të mbrojtjes së kushtetutshmërisë. Në kuadër të saj do të analizohen modelet kryesore të kontrollit kushtetues, sistemi aktual në Kosovë / mbrojtjes kushtetuese, procedura e cila zhvillohet para Gjykatës Kushtetuese të Kosovës, efektet e vendimeve të gjykatave kushtetuese dhe interpretimi kushtetues përfshirë llojet e interpretimit kushtetues.</i></p>
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Fitimi i njohurive lidhur me gjyqësinë kushtetuese dhe teknikat e interpretimit kushtetues;</i> ▪ <i>Aftësimi dhe pajisja me njohuri të studentëve lidhur me konceptet themelore të gjyqësisë kushtetuese, doktrinës së kontrollit gjyqësor dhe të natyrës së kontesteve kushtetuese.</i> ▪ <i>Elaborimi praktik përmes rasteve studimore të politikave jurisprudenciale, veçanërisht të aktivizmit gjyqësor dhe të vetëpërmbytjes gjyqësore.</i>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kuptojnë dhe njohin konceptet themelore të gjyqësisë kushtetuese dhe teknikat e</i>

	<p><i>interpretimit kushtetues;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të familjarizohen me modelet e kontrollit gjyqësor dhe të arrijnë të zbatojnë njohuritë e tyre lidhur me kontrollin kushtetues dhe mbrojtjen e lirive dhe të drejtave të njeriut në rrafshin kushtetues.
--	--

--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	14 javë	28 orë
Ushtrime teorike/laboratorike	1	14 javë	14 orë
Punë praktike	1	14 javë	14 orë
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	5	-	5 orë
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	4	-	4 orë
Detyra të shtëpisë	5	-	5 orë
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	14 javë	28 orë
Përgaditja përfundimtare për provim	3	1 javë	3 orë
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	3	1 javë	3 orë
Projektet,prezentimet ,etj	1	1 javë	1 orë
Totali			105 orë

--

Metodologjia e mësimdhënies:	<p><i>Përshkruani se çfarë metodologjie do të përdoret gjatë ligjërimit të lëndës?</i></p> <p>Shtjellimi i lëndës do të realizohet përmes ligjërimit interaktiv me pjesëmarrje aktive te studentëve në ligjërata, seminare dhe punime individuale dhe përmes rasteve studimore.</p> <p>Ligjëratat do ofrohen me prezantime vizuale dhe</p>
-------------------------------------	--

	<p>paraqitje dokumentare.</p> <p>Puna ekipore dhe praktike përmes rasteve kushtetuese do të stimulohet duke gjetur aplikueshmëri konsistente.</p>
Metodat e vlerësimit:	<p>Vlerësimi i njohurive të studentëve bëhet gjatë tërë semestrit, duke përfshirë pjesëmarrjen dhe aktivitetin e tyre gjatë ligjëratave, ushtrimeve, si dhe gjatë prezantimeve dhe diskutimeve në klasë.</p> <p>Pjesëmarrja: 10% Angazhimet në orët e ushtrimeve: 10% Punimet individuale: 10% Testi preliminar: 20% Provimi: 50%</p>
Literatura	
Literatura bazë:	<p><i>Listoni literaturën e domosdoshme.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Visar Morina. Gjyqësia Kushtetuese. Prishtinë, 2013.</i> ▪ <i>Arsim Bajrami, Sistemi Kushtetues i Republikës së Kosovës, Prishtinë, 2011.</i> ▪ <i>Gjyljeta Mushkolaj,, Visar Morina, dhe Johan van Lamoen. Komentar, "Ligji për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës." (2014).</i>
Literatura shtesë:	<p><i>Listoni literaturën e rekomanduar/shtesë.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kommers, Donald, The Constitutional Jurisprudence of the Federal Republic of Germany, 2nd ed.</i> ▪ <i>Visar Morina, The Newly Established Constitutional Court in Post-Status Kosovo: Selected Institutional and Procedural Concerns. Review of Central and East European Law, Volume 35, Number 2, 2010 , pp. 129-158 (30)</i> ▪ <i>De Visser, Maartje. Constitutional review in Europe: a comparative analysis. A&C Black, 2014.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Jackson, Vicki. Constitutional Engagement in a Transnational Era. Oxford University Press, 2013.</i> <p><i>Kushtetuta dhe ligje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kushtetuta e Republikës së Kosovës me amendamente kushtetuese</i> ▪ <i>Konventa Evropiane për të Drejtat dhe Liritë Themelore</i> ▪ <i>Ligji për Gjykatën Kushtetuese të Kosovës</i> ▪ <i>Rregullorja e Punës së GJK të Kosovës</i>
Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	<p style="text-align: center;">Të kuptuarit e drejtësisë kushtetuese</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Përkufizimi, rëndësia, teoritë kryesore në fushën e kontrollit kushtetues. 2. Koncepti i supremacisë, hierarkisë, sigurisë kushtetuese
Java e dytë:	<p style="text-align: center;">Lindja dhe zhvillimi i sistemit te kontrollit kushtetues</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lindja dhe zhvillimi i kontrolli kushtetues ne retrospekt <ol style="list-style-type: none"> a) Rasti “Dr. Bonham” 1610 (Angli) b) Rasti “Marbury v. Madison” 1803 (SHBA) 2. Zgjerimi i themelimit të gjykatave kushtetuese pas mbarimit të Luftës II Botërore
Java e tretë:	<p style="text-align: center;">Modelet e kontrollit kushtetues</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrolli abstrakt dhe konkret 2. Kontrolli i centralizuar dhe i de-centralizuar 3. Kontrolli preventiv dhe represiv 4. Kontrolli gjyqësor supra-nacional
Java e katërt:	<p style="text-align: center;">Parimet e procesit të kontrollit kushtetues</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Supremacia kushtetuese 2. Parimi i barazisë 3. Proporcionaliteti

	<p>4. Margjina e vlerësimit</p> <p>5. Rast studimi</p>
Java e pestë:	<p style="text-align: center;">Juridiksioni kushtetues</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrolli kushtetuese i ligjeve 2. Kontrolli kushtetuese i marrëveshjeve ndërkombëtare 3. Zgjidhja e konfliktit për kompetencë 4. Kontrolli kushtetuese i procedurave “<i>impeachment</i>” 5. Mbrojtja kushtetuese e te drejtave dhe lirive te njeriut 6. Verifikimi i rregullsisë se zgjedhjes së zyrtarëve të lartë shtetëror 7. Referimi incidental
Java e gjashtë:	<p style="text-align: center;">Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozita e Gjykatës Kushtetuese në sistemin qeverisës në Kosovë 2. Organizimi i Gjykatës Kushtetuese 3. Emërimi i gjyqtarëve kushtetues dhe garancitë konstitucionale për pavarësinë dhe paanshmërinë e tyre 4. Juridiksioni i Gjykatës Kushtetuese
Java e shtatë:	<p>Procedimi i kërkesës</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fillimi i procedurës 2. Kërkesa dhe përgjigjja në kërkesë 3. Emërimi i gjyqtarit raportues 4. Kolegji shqyrtues 5. Shqyrtimi verbal 6. Këshillimet dhe votimi
Java e tetë:	<p>Kriteret e pranueshmërisë</p> <p>Rast praktik lidhur me kriteret e pranueshmërisë formale të kërkesës kushtetuese</p>
Java e nëntë:	<p>Masat e përkohshme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Masat e përkohshme <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kërkesa për masa të përkohshme ▪ Vendimi për masat e përkohshme

	2. Rast Studimor
Java e dhjetë:	Vendimet e Gjykatës Kushtetuese dhe efektet e tyre <ol style="list-style-type: none"> 1. Llojet e vendimeve kushtetuese 2. Përmbajtja e vendimeve 3. Mendimet mospajtuese dhe konkurruese 4. Natyra e vendimit kushtetues dhe efektet juridike 5. Ekzekutimi i vendimit kushtetues dhe mjetet për ekzekutim
Java e njëmbëdhjetë:	Interpretimi kushtetues <ol style="list-style-type: none"> 1. Shtjellimi teorik i konceptit 2. Rast studimi
Java e dymbëdhjetë:	Doktrina e Çështjes Politike <ol style="list-style-type: none"> 1. Shtjellimi teorik i konceptit 2. Rast studimi
Java e trembëdhjetë:	Doktrina e vetëpërmbajtjes gjyqësore <ol style="list-style-type: none"> 1. Shtjellimi teorik i konceptit 2. Rast studimi (Baker v Carr, 369 US 186 (1962))
Java e katërbëdhjetë:	Doktrina e aktivizmit gjyqësor <ol style="list-style-type: none"> 1. Shtjellimi teorik i konceptit 2. Rast studimi (The “Solange” case 1, the decision of the Constitutional Court of Germany, Wünsche Handelsgesellschaft (22 October 1986) BVerfGE
Java e pesëmbëdhjetë:	Konkludimet përfundimtare

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Cakto politikat e mirësjelljes konform statutit të UP-së.

- *Personeli akademik duhet të reflektojë një standard të lartë të integritetit personal e profesional gjatë veprimtarisë së punës, duke zbatuar kuadrin ligjor përkatës, për t'u siguruar që procesi i punës kryhet në mënyrë transparente dhe të përgjegjshme.*
- *mësimdhënësi duhet t'i njoftojë studentët lidhur me të drejtat dhe detyrimet e tyre gjatë vitit akademik dhe me kodin e mirësjelljes,*
- *të bëhet realizimi i papenguar i ligjëratave në atë mënyrë që të respektohet orari i ligjëratave,*
- *Kopjimi gjatë provimit dhe çdo lloj plagjiati janë rreptësishtë të ndaluara.*